

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé v právní věci

žalobce

XX, advokát

se sídlem XX

proti

žalované

Česká advokátní komora

se sídlem Národní třída 16, 110 00 Praha 1

zastoupena JUDr. Janem Sykou, advokátem

se sídlem Školská 12, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí odvolacího kárného senátu žalované ze dne 19. 1. 2018,
sp. zn. K 24/2017,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje XX

Odůvodnění:

I. Základ sporu a řízení před správními orgány

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí o odvolání vydaného odvolacím kárným senátem žalované dne 19. 1. 2018, sp. zn. K 24/2017 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí kárného senátu žalované ze dne 19. 5. 2017, sp. zn. K 24/2017 (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným, že jako advokát porušil ustanovení § 17 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále jen „**zákon o advokacii**“), ve spojení s čl. 11 odst. 5 usnesení představenstva České advokátní komory č. 4/2006 Věstníku (dále také „**ČAK**“ a „**Usnesení**“) tím, že Knihu prohlášení o pravosti podpisu (dále jen „**podpisová kniha**“) neuložil tak, aby k ní účinným způsobem zamezil přístup jiným osobám. Dotčené ustanovení zní: *„Advokát je povinen ukládat knihu o prohlášeních tak, aby k ní účinným způsobem zamezil přístup jiným osobám, například v pancéřové skříni.“* Konkrétně žalobce ponechal podpisovou knihu společně s dalšími cennostmi (zejm. brašnu s notebookem) ve vozidle na veřejném parkovišti u obchodního domu v Praze – Čestlicích.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobou ze dne 11. 6. 2018 se žalobce domáhá zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu jeho nezákonnosti, kterou spatřuje v níže rozvedených žalobních námitkách.
4. Ustanovení čl. 11 odst. 5 Usnesení je podle názoru žalobce nutné rozdělit na 2 samostatné části – podle první je advokát povinen ukládat podpisovou knihu tak, aby k ní účinným způsobem zamezil přístup jiným osobám. Druhá část pak dává příklad k uložení podpisové knihy v pancéřové skříni.
5. Z uvedeného ustanovení dle žalobce výslovně nevyplývá žádná jiná povinnost advokáta při pohybu mimo sídlo své advokátní kanceláře, než že je povinen ukládat podpisovou knihu tak, aby k ní účinným způsobem zamezil přístup jiným osobám. Je dle něj samozřejmé, že v případě poskytování právních služeb mimo své sídlo nemůže advokát chodit s pancéřovou skříní, ve které bude mít uloženu podpisovou knihu. Stejně tak z uvedeného ustanovení nevyplývá, že by advokát byl povinen mít Knihu o prohlášeních uloženu pouze na svém těle. Jedinou povinností uvedenou v citovaném ustanovení je ta, že advokát je povinen účinným způsobem zamezit přístup jiným osobám.
6. Žalobce uvádí, že v daném případě ponechal podpisovou knihu na podlaze zamčeného motorového vozidla na parkovišti obchodního domu Hornbach v kožené aktovce společně s počítačem a dalšími dokumenty. Neznámý pachatel se dopustil krádeže vloupáním do motorového vozidla rozbitím skla levých zadních dveří, když kromě zmíněné podpisové knihy byly žalobci odcizeny i další věci (kožená aktovka, notebook, razítko a další). Žalobce tak tvrdí, že žádné ustanovení Usnesení neporušil, když podle svého nejlepšího vědomí zamezil k podpisové knize přístup jiným osobám.

7. Žalobce tvrdí, že z citovaného ustanovení výslovně nevyplývá, že by podpisová kniha nesměla či nemohla být ponechána v zamčeném osobním vozidle a nedává ani žádný jiný návod k tomu, jak by měl advokát postupovat při poskytování právních služeb mimo svou kancelář, když pro výkon své činnosti potřebuje podpisovou knihu.
8. Je podle jeho názoru „zcela zřejmé“, že citované ustanovení Usnesení ČAK neomezuje a ani nemůže omezit právo advokáta poskytovat právní služby mimo své sídlo. Pokud by předsednictvo chtělo advokátovi uložit pravidla, jak má uchovávat podpisovou knihu v době poskytování právních služeb mimo kancelář a při cestě na takové místo, pak by zcela jistě muselo taková pravidla do citovaného ustanovení dozapracovat.
9. Žalobce nesouhlasí s tvrzením, že se dopustil kárného provinění vědomou nedbalostí tím, že mohl vědět, že mu může být vykraden jeho automobil a může mu být odcizen jeho majetek včetně ověřovací knihy. Taková argumentace je podle názoru žalobce zcela absurdní, neboť takového kárného provinění by se zřejmě dopustil advokát, jehož kancelář by byla vykradena v průběhu jeho dovolené tím, že měl vědět o tom, že kancelář zamčená delší dobu může být cílem zlodějů a že vlastně neměl kancelář na delší dobu opouštět.
10. Dále žalobce uvádí úryvek z webu žalované, ve kterém formou aktuality představenstvo ČAK informuje, že představenstvo ČAK registruje zvýšený počet odcizení podpisové knihy z osobních vozidel advokátů. Na to mělo představenstvo reagovat podnětem ke svému legislativnímu odboru. V aktualitě je též výslovně uvedeno, že *„za bezpečný způsob uložení nelze bez dalšího považovat ponechání podpisové knihy v osobním vozidle a samotné trestní oznámení o odcizení knihy z osobního vozidla nelze bez dalšího považovat za ztrátu knihy bez zavinění advokáta“*. Citovaná pasáž podle názoru žalobce směřuje k tomu, aby advokát nenahlásil ztrátu podpisové knihy jako jediné věci uložené v osobním vozidle, nicméně *argumentum a contrario* podle názoru žalobce potvrzuje, že pokud došlo k odcizení podpisové knihy z osobního vozidla s jeho poškozením, jedná se o ztrátu knihy bez zavinění advokáta.
11. Žalobce také namítá nejednotnost přístupu žalovaného, když podle názoru žalobce jsou meritorně podobné věci rozhodovány rozdílně. Z výše citovaného oznámení uveřejněného na internetových stránkách žalovaného vyplývá, že důvodem pro úpravu Usnesení byla právě četnost případů, kdy zřejmě advokáti nahlásili odcizení podpisové knihy bez dalšího, nicméně o kárné provinění se nejednalo. Kárná komise však v daném případě konstatovala kárné provinění žalobcem, jak bylo uvedeno výše.
12. Na žalobu reagovala žalovaná vyjádřením ze dne 6. 9. 2018, kterým odmítá námitky žalobce a navrhuje žalobu zamítnout pro nedůvodnost.
13. Prvně žalovaná uvádí, že z žaloby dle jejího soudu neplyne, proti jakému konkrétnímu rozhodnutí směřuje a zdá se tak neurčitá.
14. Žalovaná dále uvádí, že výklad čl. 11 odst. 5 Usnesení provedený žalobcem je nesprávný, neboť ho nelze členit na dvě samostatné části. Výklad žalobce vychází dle žalované z nerozlišení toho, co je obecné uložení povinnosti a co je příklad, jak k dodržení této povinnosti dospět.

15. Žalovaná uznává, že dodržení povinnosti účinným způsobem zamezit přístup jiným osobám je mimo sídlo (ve kterém lze mít pancéřovou skříň) mnohem obtížnější. Z toho vyplývá, že akce mimo sídlo je třeba omezit na skutečně nejnutnější míru, individuálně vážit zdravotní stav, naléhavost, časovou tíseň a podobné závažné okolnosti. Takto mimořádná situace, spolu s povinností péče o knihu, podstatně omezuje spojování s jinými akcemi, vylučuje nákup v obchodním centru s ponecháním knihy v autě.
16. Podle žalované je také zcela samozřejmé, že je třeba zvýšit pozornost a promyslet a zvolit a realizovat takový způsob zacházení s knihou, který by účinným způsobem zamezil přístup jiným osobám řádově tak bezpečně jako umístěním v pancéřové skříni. Těžko si lze představit jiný způsob než uložení knihy tak, aby nebyla viditelná, aby nebyla spojena s jiným předměty, které mohou být lákavé pro zloděje a aby byla pod stálým dohledem advokáta, který po celou dobu si je vědom toho, že má ve své péči knihu, které v tomto mimořádném časovém úseku musí zajistit bezpečí takové, jako kdyby ji měl v pancéřové skříni ve svém sídle. Všechny příklady totiž nelze normovat a vhodný postup, který by se příkladem pro dodržení povinnosti mohl stát, je povinný subjekt povinen vymyslet, rozhodnout se pro něj a realizovat.
17. Žalobce dle žalované takovouto obezřetnost v řešeném případě neprokázal, ba naopak ponecháním podpisové knihy s jinými cennostmi (notebookem, brašnou aj.) v autě usnadnil zloději zmocnění se této knihy. Žalovaná tedy dále odkazuje rozhodnutí kárného senátu i odvolacího kárného senátu, které shodně došly k závěru, že žalobce se kárného provinění dopustil minimálně ve formě nevědomé nedbalosti, přičemž nelze vyloučit ani nedbalost vědomou.
18. Žalovaná k námitce nestejného přístupu v případech kárného (ne)potrestání ve stejných případech uvádí, že ty nevyvíňují žalobce, u něhož bylo porušení zjištěno, prokázáno, kárně žalováno a kárnými senáty obou stupňů jako kárné provinění hodnoceno.

III. Posouzení věci soudem

19. Žaloba byla městskému soudu doručena 30. 5. 2018. Městský soud napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, přičemž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu.
20. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobce i žalovaný městskému soudu vyjádřili svůj souhlas s rozhodnutím tímto způsobem.
21. Městský soud se nejprve zabíral námitkou žalované, že žaloba není určitá v tom smyslu, že není zřejmé, jaké rozhodnutí žalobce napadá. S touto námitkou se městský soud neztotožnil, neboť z obsahu žaloby je zřejmé, že míří proti napadenému rozhodnutí, byť v samotném žalobním návrhu není uvedeno datum rozhodnutí. Námitka tedy není důvodná a městský soud po ověření splnění ostatních podmínek řízení přistoupil k věcnému přezkumu.
22. Žaloba není důvodná.

23. Městský soud o podané žalobě a jednotlivých žalobních bodech uvážil následovně:
24. Lze konstatovat, že mezi stranami není sporu o skutkových okolnostech případu, ale neshodují se v právním hodnocení, resp. v interpretaci a aplikaci dotčených ustanovení o kárné odpovědnosti, zejm. čl. 11 odst. 5 Usnesení.
25. Dle § 17 zákona o advokacii: *„Advokát postupuje zejména při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu; za tím účelem je zejména povinen dodržovat pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže. Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže stanoví stavovský předpis.“*
26. Dle § 32 odst. 2 zákona o advokacii: *„Kárným proviněním je závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi tímto nebo zvláštním zákonem s výjimkou zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu nebo stavovským předpisem.“*
27. Dle čl. 11 odst. 5 Usnesení: *„Advokát je povinen ukládat knihu o prohlášeních tak, aby k ní účinným způsobem zamezil přístup jiným osobám, například v pancéřové skříni.“*
28. Strany se přou o výklad posledně citovaného ustanovení, které stanoví povinnost ukládat podpisovou knihu tak, aby k ní účinným způsobem zamezil přístup jiným osobám. Jako příklad je pak uvedeno uložení v pancéřové skříni. Městský soud nepochybuje, že citované ustanovení stanoví obecně formulovanou povinnost, jak ukládat podpisovou knihu a jak s ní obecně nakládat, přičemž poslední část věty normotvůrce využil jako stanovení příkladu, který považuje za dostatečný vzhledem ke stanovené povinnosti. Tento příklad je pak nutno vnímat jako měřítko pro určení míry opatrnosti a zabezpečení, jež je nutno vynaložit při manipulaci s podpisovou knihou.
29. Žalobce má pravdu, pokud uvádí, že dané ustanovení mu nezakazuje výkon advokacie (spočívající v ověřování podpisů) mimo jeho kancelář, ovšem, jak bylo uvedeno výše, zcela zjevně stanovuje standard bezpečnosti a obezřetnosti při manipulaci s podpisovou knihou, coby významným dokumentem, jehož ztráta či odcizení je vysoce nežádoucí.
30. Městský soud souhlasí s žalobcem, že při manipulaci s podpisovou knihou mimo sídlo advokáta lze stěží rozumně požadovat uložení v pancéřové skříni, nicméně to nemůže znamenat rezignaci na splnění uložené povinnosti. Ponechání podpisové knihy společně s dalšími cennostmi na zadním sedadle vozidla zaparkovaného u obchodního domu v Praze pak rozhodně nelze hodnotit jako dodržení míry zabezpečení a opatrnosti, kterou předvídá normotvůrce v čl. 11 odst. 5 Usnesení. Městský soud považuje za obecně známou skutečnost, že veřejná parkoviště u obchodních center (zejména ve velkých městech) jsou častým terčem majetkové kriminální činnosti, na což velmi často upozorňují cedule tam umístěné (ať už v podobě piktogramu, nápisu či kombinace obojího). S ohledem na tuto skutečnost je oprávněné, pokud žalovaná (resp. její kárné orgány) považují jednání žalobce za nedbalostně zaviněné, neboť žalobce měl toto zvýšené riziko odcizení podpisové knihy předvídat a přesto se zachoval, jak popsáno shora (nerozhodno pak, jestli nedbalost žalobce byla vědomá, či nevědomá). Jako nepřipadné je nutno označit srovnání zamčeného vozidla se zamčenou kanceláří advokáta a její vykradení v době dovolené, jež zmínil žalobce. Jednak v případě zamčené kanceláře je kladen výslovný požadavek na zvýšenou úroveň zabezpečení v podobě pancéřové skříně, tudíž pokud by bylo prokázáno, že kancelář byla

zamčená a podpisová kniha uzamčena v pancéřové skříni, jistě by se nemohlo jednat o kárné provinění, neboť by advokát dostal své povinnosti obezřetného nakládání s podpisovou knihou.

31. Pokud žalobce namítá, že kromě uložení podpisové knihy ve vozidle zbývala pouze možnost mít podpisovou knihu fyzicky u sebe po dobu nepřítomnosti ve vozidle, sám uznává, že existovala varianta obezřetnější, kterou nicméně nevyužil. Městský soud uvádí, že další možností rovněž mohlo být odložit návštěvu obchodního domu na dobu, kdy žalobce podpisovou knihu neměl již s sebou.
32. Ohledně argumentace žalobce s odkazem na aktualitu na webových stránkách žalované městský soud uvádí, že její uvedení v žalobě svědčí pouze ve prospěch závěru o nedbalostním porušení povinnosti stanovené v čl. 11 odst. 5 Usnesení. Uvedená aktualita výslovně uvádí, že ponechání podpisové knihy ve vozidle a trestní řízení týkající se odcizení knihy, nemůže bez dalšího znamenat absenci zavinění (tedy nedbalosti či úmyslu) advokáta. Žalobcem formulované závěry ve vztahu k citované aktualitě pak městský soud nepovažuje za logické.
33. Městský soud považuje za důležité zdůraznit, že uvedené ustanovení neznamená a nemůže znamenat objektivní kárnou odpovědnost za ztrátu či odcizení podpisové knihy. Předmětné ustanovení stanoví „pouze“ povinnost manipulace a uchování podpisové knihy se zvýšenou obezřetností odpovídající její důležitosti. Posuzování (ne)splnění povinnosti stanovené v čl. 11 odst. 5 Usnesení je nutno pečlivě posuzovat vždy s ohledem na konkrétní okolnosti každého případu, nicméně v daném případě nemá městský soud pochybnosti o tom, že žalobce se dopustil jejího porušení.
34. Ohledně žalobní námitky, že žalovaná nepostupuje ve stejných případech totožně, městský soud konstatuje, že žalobce ponechal tuto námitku pouze v rovině obecného tvrzení, nicméně k jejímu doložení neuvedl nic bližšího, a to včetně případných důkazů. S ohledem na to nezbylo městskému soudu než vyhodnotit námitku jako nedůvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

35. Na základě všech shora uvedených skutečností dospěl Městský soud v Praze k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnul.
36. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce neměl v řízení úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. května 2021

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu